

ВОЂСТВО

пробуђено типошћу

ЏОРЏ ВЕРВЕР

ВОЋСТВО

продуђено типошћу

ЏОРЏ ВЕРВЕР

Grace Awakened Leadership was originally published in English as two chapters from *Out of the Comfort Zone* by George Verwer

© 2000 George Verwer. First published in 2000 by OM Publishing

OM Publishing is an imprint of Paternoster Publishing,
PO Box 300, Carlisle, Cumbria, CA3 0QS, UK and
Paternoster Publishing USA, Box 1047, Waynesboro, GA 30830-2047

© 2013 by OM EAST for the Serbian edition.
Translated by permission. All rights reserved.

Сва права придржана.

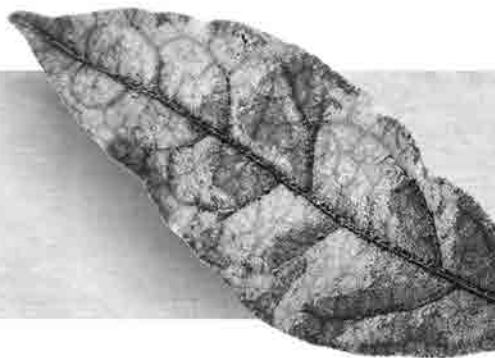
Ниједан део ове књиге не сме се умножавати, складиштити, нити преносити ни у каквом облику нити на било који начин – електронски, механички, фотокопијама, снимањем, нити другачије – осим при писаним освртима у кратким цитатима, без претходне писмене дозволе издавача.

Уколико није другачије назначено, библијски цитати узети су из Библије – Свето писмо Старога и Новог завета; Превео стари завет: Ђура Даничић; Превео Нови завет: Вук Стеф. Карацић; издање Библијског друштва, Београд; UBS – EPF 1990 – 5 – 043; ревидирано издање; PDF press; sion.net

Превод: Александра Стриковић
Лектура: Свјетлана Брезо

Distributer: Humanitarna Organizacija
“Ljubi Bližnjega Svoga”
Zeleni Bulevar 30
36210 Vrnjačka Banja
Za distributera: Dragiša Armuš

МИЛОСТ И ЊЕНИ НЕПРИЈАТЕЉИ

Један од главних разлога због ког сам одлучио да напишем ову књигу било је да позовем на »буђење милости« на подручју мисијског рада. Израз »буђење милости« потиче из наслова књиге Чарлса Свиндола (Charles Swindoll, *The Grace Awakening* – »Буђење милости«) која је и мени и многим другим људима тако моћно проговорила у протеклим годинама. Та књига почиње подсећањем да су хришћани спасени милошћу по вери кроз жртвену смрт Господа Исуса Христа на крсту и да ми, заузврат, немамо шта да му понудимо. Можемо само да прихватимо његов бесплатан дар који нам је дат по милости. Свиндол каже: »Чим схватимо вертикално значење милости као бесплатног дара од Бога, већи део хоризонталне милости – њено ширење од нас ка другима – аутоматски долази на своје место.«¹

Ја бих у овом поглављу желео да пишем баш о тој »хоризонталној милости« – квалитету који нам омогућава да схватимо да су хришћани појединци, као и групе хришћана, укључујући и нашу групу, у Христу ослобођени закона, тако да можемо да растемо и радимо онако како нас он води. *»Спојите дакле у слободи којом нас Христос ослободи, и не дајте се ојети у јарам ројства ухватити.«* (Гал. 5,1)

Уживамо у тој слободи, али не размећемо се њом. Користимо је како бисмо изградили друге и показали да ценимо њихов ход с Богом и рад за њега. *»Јер сће ви, браћо, на слободу њозвани: само да*

1 Навод из књиге *The Grace Awakening* (»Буђење милости«) Charlesa Swindolla, © 1990. Word Publishing, USA, all rights reserved. Used with permission.

ваша слобода не буде на жељу телесну, него из љубави служиће један другом!» (Гал. 5,13)

Многи духовни писци су наглашавали исту ову поруку. »Лично пробуђење«, аутора Стенлија Вокеа (*Personal Revival*, Stanley Voke), још једна је књига која ми је снажно проговорила о истини милости, као и »Пут Голготе« Роја Хесиона (*Calvary Road*, Roy Hession), што је препоручено штиво свим члановима организације *Operation Mobilisation* (ОМ), од најранијих дана њеног постојања. Ове књиге, као и многе друге, упућују нас на Писмо које нас у одељцима као што су 1. Коринћанима 13 и Ефесцима 4, поучава како да живимо у присном заједништву једни с другима:

»Љубав дуго штрии, милокрвна је; љубав не завиди, љубав се не велича, не надима се; не чини штио не ваља, не штражи своје, не срдџ се, не мисли о злу; не радује се нешравди, а радује се истини; све сноси, све верује, свему се нада, све штрии.« (1. Кор. 13,4-7)

»А будиће један шрема другом благи, милостиви, шраштрајући један другом, као штио је и Бог у Христу ошроситио вама.« (Еф. 4,32)

Други израз који понекад користим за ову особину јесте »велико срце«. Притом мислим на онај догађај забележен у Марковом и Лукином Јеванђељу кад Јован извештава Исуса да су ученици наишли на неког човека који је истеривао демоне у Исусово име али није био један од њих, па су то хтели да му забране. Јован је о тој ситуацији имао узак, легалистички став, али извештај даље каже: *»А Исус рече: 'Не браниће му; јер нема никога који би именом мојим чудо чинио да може брзо зло говорићи за мнош. Јер ко није шрошав вас с вама је'« (Мк. 9,39-40).* Исус је о том догађају имао став особе великог срца.

Познати стих из Посланице Римљанима 8,28 даје још један пример »великог срца«. *»А знамо да онима који љубе Бога све иде на добро, који су шозвани шо намерењу.«* Сви често користимо овај стих како бисмо охрабрили себе или своје ближње кад не иде све како треба и

то нам служи као подсетник да нас Божија самилост увек окружује. Али наравно, ово можемо да применимо и на друге кад сматрамо да им је све пошло »наопако«, јер не поступају исправно или следе политику и стратегију с којима се ми не слажемо.

У мисионарском раду постоји велика потреба за оваквим приступом кога обележава пробуђена милост и велико срце. Има и превише подручја на којима недостатак милости причињава бол, изазива напетост и несумњиво омета рад у Божијој служби широм света. Пречесто се наше заједништво као хришћана више заснива на неколико подручја у којима се слажемо, уместо на стварним темељима Јеванђеља и јасној науци хришћанске вере, која је задивљујућа и око које би требало да смо далеко чвршће уједињени.

Свиндол сликовито набраја непријатеље милости као нешто што:

...споља потиче из легализма, очекивања, традиционализма, манипулације, захтева, негативизма, контроле, упоређивања, перфекционизма, такмичења, критицизма, ситничавости и мноштва других спољних субјеката; а изнутра проистиче из гордости, страха, срџбе, горчине, духа непраштања, несигурности, телесног напора, кривице, срама, оговарања, лицемерја и још много, много тога... све ово су убице милости!

Размишљам о свим људима који су до неког степена били одбачени јер се нису уклопили у очекивања некога другог – јер нису били баптисти или англиканци, или зато што нису имали дар језика, или просто зато што нису досегли одговарајући ниво било ког од стотину могућих захтева који могу, али не морају, бити заиста важни. Многи су се осећали одбачено и били повређени јер их они који наглашавају дарове Духа нису примили само зато што ови први имају другачије схватање тих дарова. Исто је и у супротном смеру. Они који наглашавају дарове Духа осећају се одбачено од стране оних који те дарове не истичу.

Овај проблем постаје још сложенији и зато што проповедници често наглашавају ова мање важна питања чинећи их тако много важнијим; јер оно што је изговорено с проповедаонице утиче на размишљање заједнице, као и на начин на који ће њени чланови

процењивати друге људе и њихова уверења. Чини ми се да наше понашање често сведочи у прилог чињеници да су нам ова мање важна питања важнија од јединства и стварности коју имамо у Исусу Христу новим рођењем по Светом Духу. Недостаје нам милости на овом подручју.

Љубазно коментарисање сопственог и туђег рада

Недостатак милости показао се посебно штетним у наводно непобитним тврдњама које људи из једне групе – цркве, мисије, мисијске организације, ванцрквене организације – износе о другој групи а да претходно нису, пре свега, проверили јесу ли им заиста све чињенице познате, штавише, јесу ли чињенице које познају тачне и имају ли пред собом целу слику. И поново су, најчешће, вође те које дају такве изјаве. Из сопственог четрдесетогодишњег искуства схватио сам да смо у стању лако изрећи нешто негативно, ма колико наша изјава била суптилна, о другим вођама или њиховој служби. Таквим коментарима понекад недостаје чињенична основа, што води у погрешне закључке и уопштавање. С друге пак стране, чак и кад су чињенице можда тачне, представљамо их на такав начин да постају опасне и штетне.

Конструктивна критика, која прати образац из Јеванђеља по Матеју 18, нешто је сасвим друго:

»Ако ли ти сагреши браћо твоја, иди и покарај га међу собом и њим самим; ако те послуша, добио си браћу своју. Ако ли те не послуша, узми са собом још једног или двојицу да све речи оштану на устима два или три сведока. Ако ли њих не послуша, кажи цркви; а ако ли не послуша ни цркву, да ти буде као незнабожац и цариник« (Мт. 18,15-17)

Признајем да је врло тешко наћи средину између отвореног и храброг саопштавања истине и деловања у љубави. Мислим да ми из вођства често не схватамо колико наше жестоке или неистините изјаве узнемире друге вође које их чују. Чим такве тврдње оду у штампу или електронску пошту, готово их је немогуће исправити. Али

ако смо пробуђени милошћу и ако волимо Господа, више ћемо водити рачуна о свему што кажемо или напишемо о другима.

У савременом друштву преданост казивању истине доведена је у опасност. Када кажемо нешто што није истина, потребна је милост да то признамо и исправимо. Неспособност да то учинимо води у заташкавање. Ако мислиш да у хришћанском свету нема афера попут Ватергејта (*Watergates*), онда се бојим да те чека прилично изненађење!

Закон у већини земаља каже да је особа невинна све док се не докаже да је крива, али понекад се чини да је у хришћанском телу супротно; крив си док не докажеш да си невин. Нека нам се Бог због овога смилује. Ако желимо да дочекамо велику победу у ово збуњујуће доба, онда морамо да слушамо једни друге и морамо покушавати да одржимо међусобну комуникацију у милости. Ово важи за мисионарски рад, за сваку локалну цркву и свакако за сваки брак и однос међу свим ближњима.

Уз критику која није заснована на милости неретко иде склоност ка преувеличавању и опет, такве тврдње понекад нису засноване на провереним чињеницама. Многи су збуњени, чак и љути, када чују неког хришћанина како се хвали; међутим, тек неколицина има довољно љубави и храбрости да позове ту особу на одговорност и затражи од ње више појединости о томе што тврди. Жалосно је што је израз »еванђеоски говорећи« попримио значење неке преувеличане тврдње или статистике. Сваки напор који можемо уложити да бисмо тачније преносили информације биће велика победа за људе укључене у мисионарски рад.

На пример, када ТВ или радио станице говоре о својој потенцијалној публици, правимо крупну грешку ако саопшtimo да та потенцијална публика чини тачан број оних који стварно гледају или слушају одређени програм. И свакако се сви, напослетку, морамо сложити да одлука о прихватању вере или тврдња о исповедању вере не значи нужно да је нека особа истинити хришћанин и ново створење у Христу. Неко је једанпут рекао да кад би све тврдње о вернима у његовој земљи биле тачне, то би значило да су се сви припадници његовог народа обратили двапут! Ако поштујемо своје слушаоце, вероватно ћемо бити пажљивији са чињеницама.

С друге стране, људи који су љути или увређени због претеривања или погрешних тврдњи других мисијских вођа, не смеју ове тек тако да »отпишу« без расправе или суочења. Знају ли ишта о стварности, скрушености и путу крста, добро ће размислити пре него што осуде или кажу нешто зло о другом брату или сестри, посебно о вођама у раду на Божијем делу. Истовремено, они који дају тако тврде изјаве или очигледна преувеличавања морају бити приступачнији и спремнији на исправку. Такође, морају бити марљивији у припремама и истраживању и додатно се потрудити да се држе чињеница. Мораће научити да воле своје критичаре и одупру се потреби да о њима дају нељубазне изјаве.

У поглављу под насловом *The Grace to Let Others Be* (»Милост која другима допушта постојање«), Чарлс Свиндол говори о две склоности које поништавају милост у међуљудским односима. Прва је склоност ка упоређивању, за коју Свиндол каже:

Пре него што успемо да покажемо довољно милости како бисмо пустили друге људе да живе, морамо да се ослободимо те легалистичке склоности ка упоређивању. (Да, упоређивање је облик легализма.) Бог је свакога од нас створио таквог какав је. Обликовао је свакога од нас онако како је он то наумио. Његов једини модел (што се тиче карактера) био је његов Син. Бог жели да свако од нас буде јединствена особа, непоновљива, другачија и нимало слична некој другој.

Следећа је склоност ка контролисању. Свиндол каже:

Људи који воле да контролишу побеђују застрашивањем. Било физички или речима, они насилно себи крче пут, покушавајући да манипулишу нама и да нас наведу да радимо оно што они желе. Ма којом се методом особа служила, контролисање, као и упоређивање, поништава милост. Ако спадаш међу оне који контролишу друге, милост је за тебе стран појам.

Насупрот буђењу милости стоји људска склоност ка легализму, ускогрудости и крутим ставовима, што нам делимично служи и за

прикривање сопствене несигурности и страхова. Искрено речено, уверен сам да неки, заиста верни свети, заправо имају само погрешне погледе на Писмо, што је повезано с претераним наглашавањем омиљених библијских стихова, уместо с целом Божијом намером.

Зачуђујуће је како неке цркве, које сам знао пре двадесет година и које су тад биле рођене у новој слободи Духа с мноштвом нових замисли и стратегија, данас имају круће ставове о неким питањима него старе цркве које су ови некад напустили у потрази за милошћу, слободом и стварношћу. Покушаш ли неке међу тим новим (сада сличније старијим) вођама суочити с овим чињеницама, уверићеш се по њиховим ставовима да се историја заиста понавља.

Зар немамо две хиљаде година искуства које доказује да Бог делује на различите начине? Различите мисије имају различите стратегије, па чак и унутар неке мисије или цркве може бити напетости и подела у погледу стратегије и детаља о начину на који би неки посао требало обавити. Морамо ли бити тако догматични кад се ради о питањима о којима Библија није сасвим јасна? Зар не можемо да прихватимо да Бог делује на различите начине међу различитим групама? Божије дело веће је од сваке људске заједнице или организације. Да бисмо обавили посао, потребне су нам организације које ће одговорити на специфичне потребе. На пример, Бог је дао да се ОМ оснује као организација са специфичним циљем: да мобилише на службу младе људе из Европе и Северне Америке, а онда и широм света. Ми не величамо организације нити се нервирамо зато што се не слажемо са свиме у тим организацијама. Дужни смо да их процењујемо у контексту њихове специфичне сврхе, циља ка коме теже, и да их примамо с великим срцем. Сећаш ли се поруке из Посланице Филипланима 2, која каже да друге треба да сматрамо већима од себе? *(Не чиниће) ништа уз њркос или за њразну славу; него у њонизности држиће један другог за већег од себе; не мислиће сваки (само) на своје, него сваки и на оно што је других* (Фил. 2,3-4; др Димитрије Стефановић).

Зар не би практична примена ових стихова донела револуцију у љубави и милости? То би значило да бисмо — мада заузети плановима, циљевима и стратегијом сопствених организација, као што несумњиво морамо бити — постали људи с већим срцем и боље схватили целу

слику догађаја и јединство Христовог тела. Како би то био диван дан кад бисмо чули вође мисија како љубазно говоре о плановима, циљевима и стратегијама других људи! Како би дивно било чути хришћанске писце и уметнике како унапређују рад других а не само свој сопствени, а на састанке носе књиге и материјал који су дело других људи! Захваљујем Богу за оне који то већ раде.

Сматрати друге групе и појединце бољима од себе не значи само говорити о њима позитивно. Треба, такође, и да понесемо бреме један другог и да помогнемо другима очигледним средствима – новцем, практичним средствима, саветима, идејама и молитвом. Овде наравно треба одржати здраву равнотежу јер свака мисијска група има своје методе и сопствену визију која долази од Бога, тако да се не смемо претварати да постоји јединство тамо где га нема, нити инсистирати на њему кад није неопходно. Не смемо ово користити ни као оправдање и порицати да нас Писмо позива да поштујемо једни друге и поступамо према другима у милости, као што Бог поступа према нама.

Милост и тамо где постоји снажно неслагање

Дакле, потребно нам је буђење милости да бисмо исправно говорили једни о другима, да бисмо исправно извештавали о свом напретку у раду на ширењу Јеванђеља, да би наш практичан приступ раду других људи био ваљан и да бисмо били осетљивији на културолошке и теолошке разлике међу нама. Али милост нам је потребна и за искрене расправе о спорним питањима унутар цркве, а која се тичу нашег рада на испуњењу великог послања. Често се алтернативни путеви рада у мисијама приказују као неспојиви; држимо се паролe »или... или«, уместо »и... и«. Оваквих спорних питања има много и њима ћемо се позабавити мало касније у књизи, кад будем говорио о расправама које се воде на тему релативне вредности слугу који истовремено »праве шаторе« и мисионара »професионалаца с пуним радним временом«, и да ли мисије треба да траже новац или не, треба ли слати мисионаре из »западних« земаља или се усредсредити на домаће раднике.

У свим тим расправама ја молим за приступ »пробуђене милости« – приступ који показује поштовање према начину на који други људи раде, који не упоређује и не контролише, који не каже: »Ово је једини начин« и који не суди о некој организацији изван контекста њене специфичне сврхе. Тамо где постоји снажно неслагање, нека оно уступи место конструктивној расправи која се води у љубави па, зашто да не, и конструктивном суочењу, такође у љубави. Будимо искрени о нашим разликама. Као хришћани посвећени преношењу Јеванђеља свету, понекад ћемо – наравно да хоћемо – имати озбиљних неслагања. У неким случајевима биће неопходно да заузмемо чврст став. А ја бих тако желео да хришћани заиста заузму чврст став, али по питању Десет заповести, науци о спасењу по милости и о потреби да се одазовемо на позив на велико послање (и ово наводим тек да споменем три могућа примера). Тамо где на главним питањима сарадња није могућа, потребно је да у милости и љубави покажемо да се не слажемо и да наставимо с послом.

Волео бих да на овоме месту размотримо једно нарочито неслагање у мисијском свету, које нам даје пример како приступ пробуђене милости и великог срца може помоћи да се нађе излаз. Наиме, ради се о неслагању о томе ко је одговарајући кандидат за одређене врсте мисијскога рада. У савременој цркви има много неслагања око речи »апостол« и, свакако, цркве и деноминације које користе овај израз то морају да чине онако како осећају и како су вођене, истовремено не осуђујући оне који тај израз не користе. У неким круговима, овај израз означава релативно мали број веома надарених и способних људи. Овакав начин размишљања подстиче став да само најбоље кандидате треба узети у обзир за мисијски рад. Потпуно се слажем да кандидате за мисионаре треба заиста помно бирати, али дуга историја цркве показује да Бог шаље и употребљава све врсте људи с великим опсегом дарова и талената. Стивен Гаукроцер (Stephen Gaukroger) у књизи *Why Bother with Mission?* (»Зашто се замарати с мисијама?«) каже:

Историја мисије јесте шаренолика прича о »атипичним херојима«, који се више одликују послушношћу него способностима. Бог увек и изнова потврђује своју реч: *»Јер погледајте знање своје, браћо, да нема ни много премудрих по телу, ни много*

силних ни много племенићих; него што је лудо пред светом оно изабра Бог да посрами премудре; и што је слабо пред светом оно изабра Бог да посрами јако» (1. Кор. 1,26-27).

Савремена удружења која шаљу мисионаре на краћи период обично примају младе људе који немају право мисијског искуства. Обука на терену – метод који је користио Исус – показала се као најбољи начин да се такви људи развију у дугорочне вође цркве и мисионаре. Неки претпостављају да нећемо имати добро оспособљене раднике ако имамо велик број нових људи, посебно ако су сви млади. Моје искуство показује, а ја волим да сведочим у прилог овоме, да Бог користи све врсте људи. Књиге као што је *Ragamuffin Gospel* («Јеванђеље за одрпанце») указују баш на ово и добро су прихваћене међу већином хришћана, али нажалост кад «одрпанци» осете да их Бог позива у мисију, изненада открију да многи постају врло забринуте за питање квалитета.

Када сам имао деветнаест година и ја сам био један од тих «одрпанца» кога је Бог водио и некако одвео у мисију у Мексико. Зашто данас има тако много оних који поливају хладном водом младе људе и све оне који нису «апостоли» (према дефиницији неких људи), али који желе да оду у свет и служе Богу? Некако је перфекционизам ступио у брак с легализмом и сада то двоје заједно могу зауставити чак и најискреније и најревније ученике и не дозволити им да предузму и један једини корак вере ка мисији. Мартин Голдсмит (*Martin Goldsmith*) у књизи *Don't Just Stand There* («Немој само тамо да стојиш») каже: «Мисијама су заиста потребни високо квалификовани, образовани и способни људи, али потребни су им и обични добри људи који можда немају академско звање ни високе професионалне квалификације. Мисије желе да раде међу свим људима и, према томе, потребни су им радници разних искустава и порекла.»

Хајде да ми старије и наводно зрелије вође признамо да су многи, такозвани «квалитетни» људи из наше генерације избачени из битке, или да су запали у озбиљан грех. Стварно велике грешке и грехе који изазивају жалост у Христовом телу и то на начин који је тешко проценити, обично не почине неискусни млади људи који су се одазвали позиву на мобилизацију и пошли на краткорочан мисијски

пут. Као Божији народ морамо бити самилоснији према младима и више бринути о њима. Уместо што осуђујемо њихову музику или одећу, треба да их прихватимо и да се према њима опходимо у љубави и милости. Не смемо да упоређујемо она подручја у којима мислимо да смо јаки, с подручјима на којима су они слаби, него радије искрено сагледајмо сопствене слабости и научимо да у љубави покријемо њихове. Радимо ли тако, убрзо бисмо могли да схватимо како су велику енергију и преданост млади у стању да унесу у службу ширења Јеванђеља.

У књизи »Буђење милости« Чарлса Свиндола, једно поглавље носи наслов »Љубазно се не сложити и наставити даље«. Ово је на много начина савршен опис приступа који покушавам да подстакнем код људи, с обзиром на полемике о којима сам говорио у овом, и о којима намеравам да говорим у предстојећем поглављу. Свиндол каже: »Један од знакова зрелости јесте способност да се човек с нечим не сложи а да притом не буде непријатан. За то је потребна милост. Заправо, поступити тактично, с осећајем мере када се не слажеш, један је од крунских достигнућа милости.«

Надаље Свиндол наводи одломак из Посланице Ефесцима 4,29-32; прикладне речи за крај поглавља чија је тема била потреба за пробуђењем милости у мисионарскоме раду. Већ сам раније навео стих 32 из ове посланице, али сада погледајмо цели одломак:

»Никаква рђава реч да не излази из уста ваших, него само што је добро за наредовање вере, да да благодати онима који слушају. И не ожалошћујте Светага Духа Божијега, којим сте зајечаћени за дан избављења. Свака горчина, и гнев, и љутина, и вика, и хула, да се узме од вас, са сваком љакошћу. А будите један другом благи, милостиви, љубите један другом, као што је и Бог у Христу опростио вама.«

Док сам писао ову књигу, почео сам да читам дело под насловом *What's So Amazing About Grace?* (»Шта је то тако чудесно у милости?«) од Филипа Јенсија (Philip Yancey, добитник награде »Књига године« од Удружења хришћанских издавача). Подстичем и тебе да је прочиташ и нека то буде део твог ходочашћа на путу ка особи пробуђеној милошћу.

Предлози за читање

Swindoll, Charles R., *The Grace Awakening* (Word Publishing).

Yancey, Philip, *What's So Amazing About Grace*

(Zondervan Publishing House).

Voke, Stanley, *Personal Revival* (Authentic Media).

Hession, Roy, *Calvary Road* (Christian Literature Crusade).

Luther, Martin, *Commentary on Galatians*

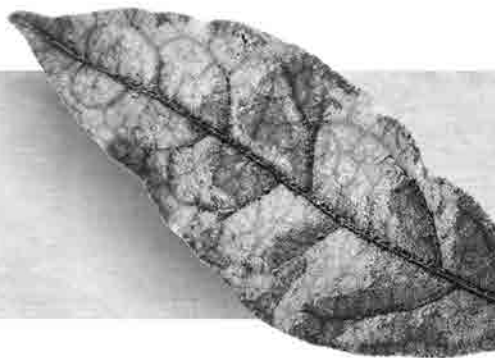
(Fleming H. Revell/Chosen Books).

Коришћена литаратура

Goldsmith, Martin, *Don't Just Stand There* (IVP).

Manning, Brennan, *The Ragamuffin Gospel* (Multnomah).

ПРЕУЗИМАЊЕ ВОЂСТВА

»Вођство значи знати како да стигнемо с места на ком се налазимо до места на ком треба да будемо.«
Стив Чалк (Steve Chalke)

Велика је потреба у савременом свету за људима који су у стању да преузму улогу вође. Ако ти је потребан доказ да данас имамо мало потенцијаних вођа, погледај само болан процес кроз који пролазе Уједињене нације како би нашле новог главног секретара, или процедуру којом САД и друге земље бирају ту шаку људи који су погодни и вољни да преузму највише политичке дужности. Већина хришћанских удружења, а мисијске организације још више, вапе за вођама, како мушкарцима, тако и женама. Знам за једну мисију која већ две године тражи генералног директора или председника извршног одбора. Потребно је да више хришћана преузме вођство, не као почаст или награду, већ да би послужили Христовом телу даром и службом коју су примили. Многи људи који то никад нису очекивали постаће вође, посебно у својим локалним црквама. А бити вођа код куће може да се покаже већим изазовом од свега другог.

Било би добро да у црквама више истичемо потребу за обуком вођа, како младих, тако и старијих. Често се подсећам да су вође цркве у Солуну, с којима се Павле дописивао, биле само неколико недеља старе у вери. Обука може да почне од младих. Лично сам предан обучавању људи за службу вођства тачно ту где су, док им истовремено треба представити истину о виђењу света. Каква би

моћна екипа била црква кад бисмо могли да сјединимо ту врсту библијског поучавања које ствара динамичне духовне вође у њиховим земљама, с таквом визијом о каквој читамо у Делима 1,8. То би цркву повело ка силнијем продору у мисију широм света. Имамо потребу за вођама које ће »мобилисати Божији народ који ће храбро и с мноштвом идеја кренути у мисију« (Paul Beasley-Murray, у књизи *A Call to Excellence*; Пол Бисли-Муреј, »Позив на савршенство«). Нека Бог такве вође подари и нама!

Испуњавајте се Духом!

Већи део онога што желим да кажем у овом поглављу односи се на чињеницу да је данас веома тешко бити вођа и у цркви и у мисији. И то је наша стварност. Међутим, нећу закључити ово поглавље а да те не подсетим на силно богатство које је вођама доступно у Христу. Дуги низ година, као директор ОМ-а, много сам времена провео у обуци вођа. Понекад, кад говорим на конференцијама за вође, бавим се посебним духовним и карактерним квалитетима који су потребни вођама у раду на Божијем делу. То је важно и поново ћу се на то осврнути касније у овом поглављу. Али дешава се и да уђем дубоко у детаље, на пример, на који начин вође треба да доносе одлуке и организују свој живот и рад. И ово је веома важно. Међутим, најчешће се затекнем како говорим вођама колико је неопходно да раде на развоју основа свог хришћанског живота – на сопственом духовном развоју и ходу с Богом. За вође ништа није важније од овога. Јер следи да у свом односу с другим људима морају да учине све што је могуће како би их поучили и изградили, и помогли им да се све више и више усклађују с Исусом Христом. Све ово треба учинити узимајући у обзир различите околности у којима људи раде у разним организацијама и покретима које је Бог подигао, како би заједно радили на евангелизацији широм света.

Али кад говорим вођама, више од свега желим да нагласим стих из Посланице Ефесцима 5,18: *Испуњавајте се Духом!* – јер Свети Дух је тај који руководи свеукупним хришћанским радом. Џ. Освалд Сандерс је у својој књизи »Духовно вођство« (J. Oswald Sanders,

Spiritual Leadership) дао наслов поглављу у ком говори о Светом Духу, »Неопходан услов«. Он каже да има много пожељних квалитета који би духовне вође требало да имају, али да је само један апсолутно неопходан – морају бити испуњени Духом. Уверен сам да треба да будемо свеснији присуства Светог Духа и његовог деловања у вернику. Дужни смо да сваког верника поучимо да је привилегија свакодневно познавати пунину Светог Духа који узвисује Господа Исуса Христа и суверено управља нашим животом. Та пунина се не односи само на емоције и унутрашњи духовни живот, већ и на саму стварност нашег свакодневног живота (види: Галатима 5,22-25), као и на стварање планова и развоја стратегије у хришћанском раду. Посебно ми је важно да напоменем вођама да морамо више да зависимо од Светог Духа и његовог усмерења у нашем раду. Из књиге Дела јасно произилази да је Свети Дух тај који управља мисионарским радом: *»Него ћеће примити силу кад сиђе Дух Свети на вас; и бићеће ми сведоци у Јерусалиму и по свој Јудеји и Самарији и шја до краја земље«* (Дела 1,8).

Док су ученици једном славили Господа и постили, Свети Дух им је рекао: *»Одвојте ми Варнаву и Савла на дело на које их позвах!«* (Дела 13,2)

Књига Дела такође јасно говори да они који воде мисионарски рад морају бити испуњени Светим Духом. Џ. Освалд Сандерс каже:

Из књиге Дела јасно произилази да су вође које су значајно утицале на хришћански покрет биле испуњене Светим Духом. За онога који је заповедио својим ученицима да иду у Јерусалим и тамо остану док се не обуку у силу одозго, забележено је да је и сам био »помазан Духом Светим и силом« (Дела 10,38). Од привилегованих стотину и двадесет који су били у горњој соби, сви до једног били су испуњени Светим Духом (Дела 2,4). Петар је био испуњен Светим Духом када се обратио Великом већу (Дела 4,8). Стефан је, испуњен Духом, био у стању да понесе неодољиво сведочанство о Христу и умре мученичком смрћу (Дела 6,3.5; 7,55). Испуњење Светим Духом била је та сила у којој је апостол Павле започео и у којој је спроводио своју јединствену службу (Дела 9,17; 13,9). Његов сарадник

у мисионарском раду, Варнава, такође је био испуњен Светим Духом (Дела 11,24). Онај ко у овој чињеници не види основни критеријум и опремљеност за духовно вођство морао би бити савршено слеп.²

Неки људи жале за прошлим жаром који се често повезује с првобитним искуством испуњења Светим Духом, али како је то објашњено у књизи *Unseen Warfare* («Невидљиви рат»), тај губитак жара може бити знак изласка из прве фазе вере и «одрастања». Желиш ли да будеш хришћански вођа, мораш да одрастеш. Мораш да створиш постојану рутину у којој те Свети Дух води док обављаш свакодневне послове и правиш планове, баш као што смо видели у књизи Дела апостолских. Ово треба да буде свакодневно испуњавање Духом, а не неуморна потрага за новим «искуствима». Многи људи осете да им је потребан нов подстицај Духа и онда иду од конференције до конференције тражећи нешто ново. Наравно, ја не искључујем могућност кризе у човековом искуству с Богом, али морамо имати «сталан програм духовнога раста» (поднаслов књиге Ралфа Шалиса, «Од сада» – Ralph Shallis, *From Now On*). Кад те је Бог спасио и у твој живот увео Светог Духа, пребацио је лопту у твоје двориште. Можда чека да му је сад ти добациш. Или, да употребимо друго поређење, можда те Бог подстиче, као што је Немија подстицао Израелце: «Устанимо и зидајмо!» (Немија 2,18).

Стваран живот и тешкоће с којима се суочавају вође

Наравно, бити вођа испуњен Духом није тако лако као што изгледа. Тозер говори о томе у својој књизи *Leaning into the wind* («Ослањање на ветар»), а мене овај наслов подсећа на лични несрећни покушај да сурфам на ветру. Чинило ми се да је лако, али није ми успело да останем усправно дуже од неколико минута. Није лако као што изгледа, ни као што звучи. Много је тешкоћа, такозваних сурових

2 Навод из књиге *Spiritual leadership* («Духовно вођство»), J. Oswald Sanders. Moody Bible Institute of Chicago, Moody Press. Used with permission.

стварности, с којима се мора суочити свако ко је укључен у вођство мисије, али и у вођство цркве.

Уверен сам да људи који имају визију и којима је стало да се с речи пређе на дела и учини да се нешто заиста догоди, морају знати како да придобију лојалност других, како да повере дужности и како да буду тимски играчи. Да би се то остварило пресудна је наша вера у људе, морамо да научимо како да имамо поуздања у њих, како да их волимо и како да потврдимо њихову вредност.

Ја сам на тежи начин научио како неосетљива реч или чак погрешан поглед могу да буду болни људима и како могу да их омету у раду и служби. Једанпут сам држао предавање посади и команди брода »Дулос« (*Doulos*) на тему лојалности а њихова реакција била је врло охрабрујућа (та порука је снимљена на видео траци која је обишла свет³). Желим да поделим с тобом неколико главних тачака из тог предавања.

Постоји неколико разлога због којих је изградња лојалности у мисионарском раду тако тешка. Прво, ту је широк опсег врло важних узрока који хришћанина могу да одврате од оних далеко важнијих. Много је ствари које људима одвлаче пажњу, тако да је евангелизација света постала само једна од њих. Многи хришћани су потпуно обузети борбом против абортуса, питањима људских права или политиком. Наглашавам да ми није намера да водим спор с људима које интересују наведена питања; и ја сам за њих заинтересован. Али, кад због овога хришћани потисну евангелизацију на место само још једног легитимног поља интересовања међу мноштвом других и кад почну да се исмејавају с онима којима је евангелизација света главно питање, онда ја почнем да бринем. Врло је лако могуће да у данашњим условима и атмосфери која је створена неки хришћани сматрају да је нагласак на евангелизацији света облик екстремизма и да људи који не учествују у животу цркве, било да су потпуно изван ње или да су тек ту негде на рубу, помешају неке мисионарске групе са сектама.

Друго, чак и међу хришћанима који су у суштини предани евангелизацији света, има много оних које од тога одврате екстремне

3 ОМ видео и Це-Де издања доступни су на адреси: Operation Mobilisation, PO Box 17, Bromley, Kent, England BR1 3JP, e-mail: www.om.org/tapes.htm, www.georgeverwer.com

књиге и касете које круже наоколо и убеђују људе да једно одређено гледиште даје потпун одговор на сваки проблем хришћанског живота. Понекад су за то криве књиге, а понекад сами читаоци који су због сопствене удобности спремни да прихвате неке екстремне, лоше и превише упрошћене погледе на хришћански живот. Ово може да одведе у штетан облик супердуховности, а такве људе врло је тешко придобити јер имају веома чврсте и уске погледе на оно што је исправно. Слични, мада мање догматични, јесу људи који се држе неког облика лажног идеализма о природи мисионарског рада. Такви људи одбијају да виде стварност и напослетку буду дубоко шокирани кад им се она открије у свој својој слабости, тугама и грешакама на које свет мисије није имун. Понекад је, наравно, проблем сасвим супротан, када хришћани постану тако заражени духом цинизма у свету, да им је тешко да било коме верују.

Лојалност по правилу подразумева неки облик потчињености и мора да буде двосмерна. У ово доба, када је послушност родитељима све слабија, многим је веома тешко да прихвате било какву наредбу од вође и ово представља додатну тешкоћу у изградњи лојалности за службу у евангелизацији света. Има неког облика охолости у одбрани наводне слободе. У неким случајевима за ово могу да буду криве вође. Знам да је мени веома тешко да будем благ кад дајем упутства, посебно кад то морам да урадим на страном језику. Морамо да научимо како да будемо покорни, а да не зађемо у сфере секташтва или манипулисања. Осим тога, треба да научимо и како да радимо с групом људи.

Изградња лојалности и тимски рад у циљу евангелизације света главни су изазови данашњим вођама, али постоји још тешкоћа с којима ће вође и потенцијалне вође морати да се суоче, с обзиром на свет.

Мораће да прихвате сурову стварност страдања у свету, с тим да је не умањују нити да је маскирају у просте клишее. Вође морају да буду у стању да се суоче са стварношћу о свету који страда, о свету у ком су хришћани из различитих етничких група способни да масакрирају једни друге. Знамо да Бог може да донесе исцељење и за овакве ствари, али не смемо да умањујемо њихов утицај на људе или да се претварамо да не утичу на нас. У својој књизи »Од трагедије до

победе», Франк Ретиф (Frank Retief, *From Tragedy to Triumph*), вођа из редова јужноафричке цркве, описао је искуство своје заједнице која се помирила с убиством и рањавањем својих чланова, кад су револвераши упали на службу, отворили ватру и бацили међу људе ручну бомбу. Он каже:

Међу хришћанима постоји један осећај о ком се не говори; сматрамо, наиме, да уколико ми морамо да страдамо, онда ће то бити подношљиво и нећемо искусити исти ужас као неверници. А истина је да смо често изложени истој дубини страдања и бола. Осим тога, наше страдање није увек подношљиво. У ствари, понекад се чини да се на нас сручило више него што можемо да издржимо. Преплаве нас бол и жалост и чини нам се да тонемо све дубље. Ето то је проста чињеница човековог живота у овоме свету.

Многима су на овом подручју помогле књиге К. С. Луиса, »Хришћанство« (C. S. Lewis, *Mere Christianity*) и »Проблем бола« (*The Problem of Pain*). Многи су читајући ове књиге упознали Христа и, ако спадамо у вође с визијом, требало би да их делимо људима.

Вође, такође, морају имати храбрости за суочење са сложеним стањем и поделом унутар цркве и на пољу мисије. Црква је подељена и та се ситуација неће много променити. Поједине цркве, организације или чак цели градови могу да се уједине, али цела црква неће. Штавише, и пројектима од којих се вероватно очекивало да ће нас ујединити, као што је био пројекат »2000 година после Христа«, многи су се супротставили и изгледа да су такви покушаји само изазвали још већу разједињеност. Историја показује да се највећи део раста цркве одвијао усред напетости и разједињености. Признајмо ту чињеницу. Млади посебно желе да њихове вође буду отворене о оваквим питањима. Црква мора више да гледа у очи стварности и то ће јој помоћи да сломи окове легализма који јако сметају изградњи Царства. Наиван поглед на степен јединства цркве понекад проистиче из неспособности да се призна и схвати њена крајња сложеност и сложеност друштва у ком она постоји. ОМ је велика, сложена организација, коју ни ја сâм не могу сасвим да схватим и зато је води

група вођа, надајмо се, под управом Светога Духа. А можеш бити сигуран да ће се и у њој догодити мноштво људских глупости.

Вође морају бити у стању да се суоче и с моћи новца, не само у световним пословима, него и у хришћанској служби. На ову тему има много добрих књига, али напоменуо бих само да је реалан поглед на богатство, способност његовим управљањем и правилно располагање новцем тако да се искористи, у свој својој моћи, у циљу изградње Божијег царства, од суштинске важности за вође у мисијском раду.

Сексуални неморал представља још једно подручје велике опасности за духовне вође. Наравно, сви су подложни искушењу на овом подручју и нико не сумња у његову моћ, али мене запрепашћује колико је много црквених и мисијских вођа допустило да им се служба уништи због сексуалног неморала. Све вође су мета непријатеља, а секс је његово доказано оружје и многи ће се суочити с његовим препреженим нападима на њихов ум и вероватно на брак.

Од најранијих година своје службе, под утицајем храбрости Били Грема (Billy Graham) који је о овој теми говорио без увијања, јасно сам говорио о томе, налазећи упориште у Божијој речи. Непрестано смо доводили младе, потенцијалне вође к библијским стиховима, као што је овај у 2. Тимотију 2,22: *»Бежи од жеља младости, а држи се правде, вере, љубави, мира, са свима који призивају Господа од чистог срца.«*

Поделили смо милионе књига на ову тему, а хиљаде су нам писале сведочећи на који начин су им те књиге помогле. Прошле године, кад ми је до руку дошла књига Била Перкинса, *»Кад се добри мушкарци нађу у искушењу«* (Bill Perkins, *When Good Men Are Tempted*), схватио сам да у рукама држим духовни динамит, па смо ту књигу делили широм света. Знамо да је Бог користи у нашој служби. Књига Лоиса Моудаја, *»Клопка«* (Lois Mowday, *The Snare*), на неки начин је још важнија од претходне, посебно за људе у вођству.

Као вође, морамо бити силно свесни фрустрација које произилазе из ограничења која нам постављају наше слабости и људска природа, као и фрустрација људи с којима радимо. Понекад се осећам као да возим нови *»мерцедес«* по немачком аутопуту брзином од 25 километара на сат. Као неко ко верује у значај међуљудских односа и оспособљавања других људи, морам да схватим да можда нећу бити

у стању да возим оном брзином којом бих то желео као вођа. Људи који имају жар и циљ морају да прихвате да и њихова рањивост и рањивост других људи морају да буду признате и узете у обзир. Десиће се, с времена на време, да вође морају да делују брзо, да морају да буду оштре и чврсте с људима; али наићи ће и тренуци кад морамо да успоримо, зауставимо се и чекамо на Господа, а често и на његове људе. Без овога, чак и да возимо врло споро, могли бисмо да завршимо на погрешном путу или чак да слетимо у јарак!

Док сам свакодневно трчао ову маратонску трку, ево већ више од четрдесет и четири године, посебно ме је зачутила суровост, а опет невероватна препређеност охолости у мноштву њених облика. Чак ни озлоглашена ароганција није неуобичајена међу људима у вођству. А како је дивно када људи то поштено признају! То је сигурно један од улаза у живот, обнову и пробуђење. И ја сам тешко подносим критику и то ми открива штошта што се налази у мом срцу, а с чим нисам био вољан да се суочим. За све нас биће то битка, дуга колико и живот.

Последња сурова стварност коју бих овде желео да споменем – а на коју би вође мисија посебно требало да обрате пажњу – јесте проблем изгубљеног човечанства. Пуна природа ове стварности могла би за нас заувек да остане тајна, али мора непрестано да буде главна мотивација свима који су укључени у мисијски рад. Џон Пајпер, у својој књизи »Нек се веселе и кличу народи« (John Piper, *Let the Nations Be Glad*), на крају поглавља у ком темељно на основу Библије доказује »Христову врховну власт као свесно жариште свеукупне спасоносне вере«, каже:

Стога поново потврђујем да савремено одрицање од опште потребе да човек, како би се спасао, мора да чује Јеванђеље, заиста задире у једну од основних мотивација за мисионарски рад. Кажем »једну од« а не »основну«, јер се слажем да општи човеков пад, та чињеница да је изгубљен, није једино жариште које људе подстиче на одлазак у мисију. Али обухватити у свом раду и овај проблем, велики је циљ који доноси славу Христу.⁴

4 Навод из књиге: *Let the Nations Be Glad* (»Нек се веселе и кличу народи«), John Piper. IVP. Used with permission.

Подсећајмо се редовно на стих из Јеванђеља по Јовану 14,6: *»Исус му рече: 'Ја сам пут и истина и живоћ; нико неће доћи к Оцу до кроза ме.'«*

Уравнотежен живот вође

Будући да су суочени с проблемима стварног живота и свим тим суровим стварностима, вођама је веома тешко да одржавају суштинску библијску равнотежу у животу, што је пак ознака вође испуњеног Духом. Током година често сам људе поучавао о равнотежи. У једној од мојих старих Библија саставио сам списак од тридесет пари супротности и подстицао сам вође да се због делотворнијег хришћанског живота труде да одрже равнотежу међу њима; али тај списак не треба сматрати коначним, јер супротности има много. Овде бих хтео да споменем седам подручја на којима је равнотежа веома важна у животу хришћанских вођа које испуњавају велико послање.

1. Прва је *равнотежа између вере и здравог разума*. Од вођа се често очекује да имају несмотрену, смелу веру; очекује се да ризикују. Историја мисије пуна је прича о вођама као што су Ејми Кармајкл, Хадсон Тејлор и Џим Елиот (Amy Carmichael, Hudson Taylor и Jim Elliot). Наравно, кад Божији Дух подстакне вође да предузму крупне кораке вере, онда они то морају да ураде, а они који их следе треба да се потруде и крену за њима. Али разумевање морају да имају и саме вође. Морају да узму у обзир чињеницу да својим поступцима пале ватру у срцима других људи и своја очекивања пребацују на њих. Зато морају да буду свесни своје одговорности у постављању реалних циљева, па чак и у развоју малог облика разумне сумње у могуће шансе. Младим вођама, поготово, мора бити јасно да је наизглед несмотрена вера дивова из историје мисије често долазила након дугогодишњег искуства и, истина је, након мноштва претходних грешака. Уверен сам да многи хришћански биографи нису сасвим искрени, јер изостављају грехе и падове великих вођа из прошлости. Као што каже А. В. Тозер (A. W. Tozer):

У вечној борби да поверујемо, вероватно ћемо превидети просту чињеницу да је за добробит наших душа, мрвица здравог неверовања понекад потребна колико и вера. Отићи ћу још и даље и рећи да би било добро кад бисмо гајили смерну сумњу. То би нас сачувало од хиљада мочвара и каљуџа у којима се често нађу они којима та смерна сумња недостаје. Није грех сумњати у нешто, али зато може да буде кобно веровати у све. (*The Root of the Righteous* – »Корен праведности«)

2. Следећа је *равноштежа између дисциплине и слободе*. Можда ћеш ми сада цитирати Посланицу Галатима 5,13, како би ми показао да смо позвани на слободу и ја бих се сложио с тобом, али у истом стиху позвани смо и да служимо једно другом. Тамо где су правила, мора да постоји и неко ограничење слободе, али правила су такође начин на који можемо да покажемо љубав једни према другима. На правила можемо да гледамо и као на подстицање с додатном снагом. На крају крајева, милост умањена за дисциплину може да буде пут у срамоту. Вође које имају чврсто изражен лични став о неком подручју Господњег деловања, склоне су да превише истичу значај правила. На то их можда подстиче и свест о снази противничких гласова либерализма који се чују широм света. Али можда је и охолост вође нешто што је тесно повезано с начином на који ће он или она спровести у дело своје одлуке или правила. Понекад је могуће и да су вође сасвим у праву у погледу своје одлуке, али да греше у погледу метода којим је спроводе, као и у ставу према људима којих се та одлука тиче. Људи јаког темперамента и снажних уверења знају бити непријатнији него што схватамо.
3. Тесно повезана с претходном, стоји *равноштежа између ауторитета и заједништва*. Има много необичних прича из историје мисије о моћном ауторитету мисијских вођа. И Вилијам Бут и К. Т. Стад (William Booth и C. T. Studd) тражили су од чланова сопствених породица да напусте покрете које су они водили, јер је било јасно да нису у стању да следе упутства вођа. Верујем да и данас имамо потребу за јаким вођама, али и за заједништвом

које ће бити део њиховог ауторитета. Уз оне који доносе извршне одлуке мора да буде и оних који подстичу, поправљају и постављају изазове; потребно је поставити ограничења и равнотежу према моћи јаког вође. У многим мисијским организацијама ову функцију врши управни одбор, веће, савет, или неки орган са сличном наменом. Историја, као и садашњи догађаји, показују да Бог употребљава широк опсег структуре, стилова и метода вођства.

4. *Одређивање приоритета* непрестани је изазов за вође. Пред нас је постављено тако много захтева, да је мудро коришћење времена од суштинске важности. Важно је да непрестано одржавамо равнотежу између времена које проводимо насамом и времена с другима; времена које проводимо с породицом и с онима који нису породица, између рада и одмора, рада и забаве, молитве и проучавања Библије те сведочења неверницима и помагања верницима. У достизању ове равнотеже велику улогу игра наш темперамент. Не постоји двоје сличних вођа као што нису исте ни њихове дужности. Стога се равнотежа у коришћењу времена треба изградити у складу са ситуацијом одређеног вође. Потребно је и да људи који су у додиру с вођом такође покажу да им је стало да он одржи ту равнотежу у животу, као и да је подстичу тако што ни сами неће имати нереална очекивања која на њега стављају непотребан притисак. Морамо истицати љубав и тимски рад. Али ово ћемо учити читавог живота.
5. Од вођа се очекује и да буду *одлучни и чврсти*, али ове особине треба довести у равнотежу с квалитетима као што су *благодати и скрушеност*. Скрушеност говори гласније од бескрајног рада; не може да се глуми. Јер скрушеност значи заузети место грешника, признати кривицу, бити искрен о својим погрешним побудама и признати увреду или штету начињену другоме. Ово није исто што и непредузимање корака због страха да би то могло проузроковати проблеме. За вођу је од суштинске важности способност да се одупре застрашивању. Неки људи су врло надарени да кажу нешто што ће заплашити друге и натерати их да се осећају мање вредно. Стих који нам помаже да се супротставимо оваквим стварима

налази се у 2. Тимотију 1,7: *»Јер нам Бог не даде духа стјраха, него силе и љубави и чистотоће.«*

Неки људи су погрешно схватили поруку о скрушености и у складу с тим развили нездраво схватање самих себе и своје личности – створили су низак осећај сопствене вредности. Таквим људима ће бити веома тешко да се снађу у улози мисијских вођа, штавише, могу имати потешкоћа и у својим земљама у делотворном учеништву и подстицању на мисионарски рад. Вође ће увек узбуркати неку воду и потребна им је снага како би се супротставили застрашивању које би могло бити исход тога, али то морају чинити у комбинацији са спремношћу да се с последицама носе отворено, поштено и у љубави. У прошлих тридесет година, у нашој служби смо се осведочили како Бог употребљава поруку Дејвида Симандса (David Seamands), посебно кроз његову књигу *Healing for Damaged Emotions* (*»Излечење осећања«*), која је помогла многим људима у овој борби.

6. За вође је такође важна равнотежа у области *доктрине*. Мене су др Френсис Шејфер и др Џон Стот (Francis Schaeffer и John Stott) научили да волим чистоту хришћанске доктрине, док су ме људи попут А. В. Тозера научили да ценим свакодневно искуство Божије присутности. Потребно је да нагласимо и једно и друго, схватајући да ће међу њима увек постојати динамична напетост – равнотежа између живота и доктрине. Међутим, доктрину треба разликовати од личних уверења и идеала. Многе вође се налазе на извесном положају јер имају моћно лично уверење да одређене задатке треба извршити, а на одређене ствари указати. Нема у овоме ничега лошег, али важно је да препознамо ту танку линију која раздваја главне доктрине у које сви ми треба да верујемо, од других подручја на којима има простора – или би га бар требало бити – за неслагање. Нажалост, многе деноминације и њихове вође плаше се сарадње међу разним деноминацијама, јер то захтева флексибилност њихових уверења и идеала, чак и ако то ни на који начин не би угрозило основно хришћанско учење. Овакав став родио се из изолације и може да се промени само ако људи из различитих деноминација почну да се окупљају на заједничкој

молитви и око доношења заједничких одлука. Тамо где постоје значајне разлике у доктрини, то наравно треба поштовати. Ипак ће често бити прилика да се у љубави нађе компромис кад се ради о принципима и идеалима, било личним било целих организација, или бар могућности да се сложимо да се не слажемо, док у исто време марљиво настављамо даље, заједно.

7. И на крају, вође треба да имају уравнотежену представу о Богу. Мени се веома допада овај уравнотежени поглед који даје А. В. Тозер:

Заједништво с Богом представља неописиво задовољство. Он комуницира са својим откупљенима у силно пријатном и неспутаном заједништву, које души доноси починак и исцељење. Он није ћудљив, ни себичан, ни променљивог темперамента. Какав је данас, таквог ћемо га затећи сутра и следећег дана и следеће године. Није му тешко угодити, мада му може бити тешко удовољити. Врло брзо запажа сваки, и најмањи покушај да му се угоди. А не угађамо му својим грчевитим покушајима да будемо добри, него највише кад му се бацимо у наручје са свом својом несавршеношћу, верујући да он то све разуме и ипак нас воли. (*The Root of the Righteous* – »Корен праведности«)

Портрет вође мисије

Било је у овом поглављу много тешких речи, па бих волео да га закључим сликом духовног вође у мисијскоме раду и подсећањем на богатство које нам је на располагању, како би нам било могуће да ову слику заиста развијемо. Јасно је, из онога што сам већ рекао, да је вођа хришћанске мисије особа којом управља Свети Дух, не само у њеним осећањима и унутрашњем, личном духовном животу, већ и у појединостима свакодневног живота, а посебно у питањима која се тичу мисијске стратегије. Вођа је неко ко је у стању да изгради лојалност међу члановима Христовог тела, да би заједно обавили задатак евангелизације света упркос силама које се томе снажно

противе. То је и особа која има равнотежу Духа у подручјима о којима смо претходно говорили.

Да бисмо довршили слику, желим кратко да споменем шест додатних квалитета. Вођа у свету мисије јесте особа која:

1. Има *визију* – моћну представу о ономе што треба учинити и иницијативу да то покрене и ради док се не заврши. Џ. Освалд Сандерс приказује како су многи међу пионирима мисије били људи с моћном визијом:

Кери (Carey) је пред својим очима имао читаву слику света, док су други проповедници били превише заокупљени својим сопственим малим парохијама. Хенри Мартин (Henry Martyn) је имао визију Индије, Персије и Арабије – визију исламског света – док се његова црква код куће бавила безначајним теолошким препиркама. О А. Б. Симпсону (A. B. Simpson) његови савременици су рекли: »Изгледа да је његово животно дело било да се пробија даље сам, тамо где његови другови нису видели ништа што би вредело истраживати.«

Увек ћу се сећати како сам се пре много година пењао на планину у Шкотској и слушао касету др Џона Скота (John Scott) на тему вођства. У свом говору је наглашавао значај визије, а његов посебан пример била је чудесна прича о Вилберфорцу (Wilberforce). Никад је нећу заборавити.

2. Уз овакву врсту визије потребни су *осећајност* и *разумевање*; такав став који цени положај и осећања других људи који су укључени у њено испуњење, било да се ради о нечему великом као у Делима 13, или нечему много мањем, као што је слање једног мисионара из неке мале цркве.

Вође треба да узму у обзир и раде на развоју схватања сопствене природе и осећања, као и специфичног карактера свога вођства. Нема једноставних правила која би одредила каква особа може да постане вођа. На самом почетку уопште не мора да буде јасно ко ће бити делотворан вођа – неки људи се развијају полако ка улози

коју ће преузети и у почетку не морају нимало да личе на вође. У слику вође не уклапају се само жустри и говорљиви људи; тихе и повучене особе могу да буду сјајне вође. У ствари, Јаковљева посланица 1,19 каже нам да будемо спори на говор. За вођство су потребне различите врсте карактера, јер су нам потребне и различите вође: они који су пионири у раду и они који утврђују започето, само су два примера. Схватање свега овога омогућиће вођама да виде своју улогу у ширем контексту и да схвате како она утиче на друге. Морамо имати на уму да је у целом Христовом телу потребно мноштво различитог вођства. У неком смислу свима су потребне основне вештине вође; ово је посебно тачно у савремено доба када има много самохраних родитеља.

3. Као вође морамо бити и *људи молитве*. Тешко ми је да изразим речима колико је мени лично до тога стало. Из Божије речи јасно се види колико је молитва важна, а већина вођа слаже се с тим и макар на речима подржава – али где су они којима је молитва практичан, стваран део свакодневног живота? Књига »Сила молитве« од Е. М. Боундса (Е. М. Bounds, *Power Through Prayer*) можда је најпознатија међу књигама које нас подстичу на молитву.
 4. Такође је потребно да вође *охрабрују људе*. Морамо у другима подстицати високу представу о Божијој врховној власти. Морамо их подстицати на високе стандарде у свим областима свакодневног хришћанског живота и рада: на храброст да укоре у љубави; да дају комплименте; да развију смисао за хумор; да пазе на квалитет обављеног посла; на расподелу обавеза; на истрајност до краја, праћење рада и надоградњу; на редовно обавештавање других људи о новостима; на систематичност у раду и организованост. Што је већа организација, већи је и изазов.
- Ја сам младим вођама рекао да свакој речи поправке мора претходити мноштво речи потврде вредности и охрабрења. Чак и телефонски позив или подстицајно писмо могу да буду силан благослов људима који се налазе усред битке.

5. Потребно је да се као вође у мисијском раду *држимо високих стандарда у комуникацији*. Већи део комуникације одвијаће се унутар организације у којој радимо, али још важније је да јасно саопшtimo цркви које су то потребе света. Јасна комуникација о забрањеној теми новца од животне је важности, ако желимо да видимо визију испуњеном.

Водио сам приличну борбу док сам писао ово поглавље, јер ми је тешко да изразим речима оно што као ватра гори у мом срцу, посебно јер постоји тако много књига написаних на тему вођства. Надам се да ће те последња чињеница на коју желим да укажем подстаћи да прочиташ неку од наведених књига:

6. Вођа мора *да чита*. Надам се да и ти читаш Божију реч као и друге хришћанске књиге и да ћеш уз њих открити и мноштво других књига, часописа, касета и видеа, укључујући и неколико заиста добрих филмова.

Има много књига које говоре о вођству и требало би да их вође читају. Међутим, не треба читати само хришћанске књиге, него и све друге, као и часописе.

Ово је прилично ризикантaн пут јер напољу има много смећа, али вође морају да га изаберу јер не постоји другачији библијски пут.

Надам се да ће оно о чему сам овде говорио подстаћи твоју глад и да ћеш узети у руке неке добре књиге које говоре о вођству. У време писања ове књиге, изашла је из штампе друга, под насловом *Future Leader* («Будући вођа»), коју је написао један од вођа ОМ-а, и ја те подстичем да је прочиташ, као и наслове који следе.

Предлози за читање

- Pollard, William C., *Soul of the Firm* (Zondervan).
 Thomas, Vivian, *Future Leader* (Authentic Media).
 Sanders, J. Oswald, *Spiritual Leadership* (Authentic Media).
 Marshall, Tom, *Understanding Leadership* (Sovereign).
 Beasley-Murray, Paul, *Dynamic Leadership* (Monarch Books).
 Beasley-Murray, Paul, *A Call to Excellence* (Hodder and Stoughton).
 Bennet, David, W., *Leadership Images from the New Testament*
 (OM Publishing).
 Maxwell, Dr. John C., *Developing the Leaders Around You*
 (Word Publishing).
 Maxwell, Dr. John C., *The 21 Indispensable Qualities of a Leader*
 (Word Publishing).

Коришћена литература

- Hodges, H. A., (Foreword), *Unseen Warfare* (Mowbray).
 Tozer, A. W., *Leaning into the Wind* (Authentic Media).
 Tozer, A. W., *The Root of the Righteous* (Christian Publications).
 Shallis, Ralph, *From Now On* (Authentic Media).
 Retief, Frank, *From Tragedy to Triumph* (Nelson World Ltd).
 Lewis, C. S., *The Problem of Pain* (Fount).
 Lewis, C. S., *Mere Christianity* (Fount).
 Perkins, Bill, *When Good Men Are Tempted* (Zondervan).
 Mowday, Lois, *The Snare* (Alpha).
 Piper, John, *Let the Nations Be Glad* (IVP).
 Seamands, David, *Healing for Damaged Emotions* (Alpha).
 Bounds, E. M., *Power Through Prayer* (Moody).

ВОЋСТВО

пробуђено милошћу

Приступ Џорџа Вервера мисији и мисијском раду реалистичан је, искрен и темељно библијски. Његове књиге припремају и подстичу читаоце на нове изазове. *Вођство пробуђено милошћу* молба је за стварност, а читаоце може одвести дубље у Божију реч како би сазнали шта су заиста Божији приоритети, као на пример:

- Ревност у хришћанском животу
- Потпунија преданост мисијском раду
- Вођство пробуђено милошћу

Ова књига је заиста у стању да натера хришћане да вођство схвате као служење (не као почаст или награду) Христовом телу ревносим животом у предузимљивом мисијском раду.

ЏОРџ ВЕРВЕР је познат широм света као оснивач и бивши директор организације *Operation Mobilisation (OM)*, чији се рад заснива на службама евангелизације, учеништва, обуке и оснивања цркава. Џорџ и његова супруга Дрена живе у Лондону.

